

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 9.7.2019 (STM047:00/2009, STM/2073/2019)

Kansaneläkelaitoksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle pienten eläkkeiden korottamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) lausuntoa hallituksen esityksestä pienten eläkkeiden korottamisesta. Kela esittää lausuntonaan seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi pieniä verorahoitteisia eläkkeitä siten, että kansaneläkkeen täyttä määrää korotettaisiin 31 eurolla kuukaudessa ja takuueläkkeen täyttä määrää 50 eurolla kuukaudessa. Lisäksi eläkkeensaajan asumistuen lisäomavastuurajaa ja lisäomavastuun kerrointa ehdotetaan muutettavaksi siten, että esityksen mukainen eläketulon muutos ei juurikaan vaikuttaisi eläkkeensaajan asumistukeen ja siten vähentäisi käytävissä olevien tulojen nousua. Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi myös ammatillisessa kuntoutuksessa olevan ja nuoren kuntoutusrahan vähimmäismäärää. Ehdotettujen muutosten myötä myös ylimääräisen rintamalisän, eläketuen ja työkyvyttömyyseläkkeitä koskevan ansaintarajan määrä muuttuu.

Kela pitää ehdotuksia kannatettavina, koska niillä parannetaan pientä eläkettä saavien asemaa. Kela pitää myös tärkeänä sitä, että kuntoutusraha säilyy takuueläkkeen suuruisena eikä eläke olisi kuntoutusta houkuttelevampi vaihtoehto.

Ehdotuksen mukaan kansaneläkkeen täysi määrä korottuisi 31 eurolla kuukaudessa. Korotus voi kuitenkin olla pienempi silloin, kun kansaneläke on suhteutettu Suomessa asuttuun aikaan tai maksetaan varhennettuna vanhuuseläkkeenä.

Kuntoutusrahan määrään ehdotettu korotus vaikuttaa myös ylläpitokorvauksen rajamäärään. Tämä johtuu siitä, että Kelan kuntoutuslain 31 §:ssä säädetään, että ylläpitokorvausta voidaan maksaa sellaiselle kuntoutujalle, jonka kuntoutusrahan määrä on enintään 35 §:n suuruinen.

Kela ehdottaa takuueläkkeestä annetun lain 8 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muotoilemista joiltain osin uudelleen. On tärkeää, että tehtävä muutos ilmenisi perustelujen lisäksi mahdollisimman

tarkasti myös varsinaisessa pykälätekstissä. Kela ehdottaa säännöksen sanamuotojen tarkentamisen lisäksi myös säännöstekstin järjestyksen muuttamista. Voimaantulosäännös voisi olla seuraava (muutokset kursivilla):

Tämän lain voimaan tullessa maksussa oleva takuueläke muutetaan tämän lain mukaiseksi 1 päivästä tammikuuta 2020 lukien ilman hakemusta. Tällöin takuueläkkeestä vähennetään kansaneläkkeen määrä kansaneläkelain 19 §:n muuttamisesta annetun lain (/2019) mukaisesti korotettuna. Tämän lain mukaiseen takuueläkkeen muuttamiseen ei sovelleta takuueläkkeestä annetun lain 10 §:ää, jos kysymys on pelkästään kansaneläkkeen määrän muuttumisesta kansaneläkelain muuttamisesta annetun lain 19 §:n mukaisesti. Kansaneläkelaitos antaa muutoksesta päätöksen vain eläkkeensaajan pyynnöstä.

Esityksessä ehdotettujen muutosten toimeenpanoon liittyy haasteita, mutta Kela katsoo, että laki on kuitenkin toimeenpantavissa esitetyssä voimaantuloaikataulussa, mikäli lain lopullinen sisältö vahvistuu mahdollisimman pian.

Anne Neimala
etuusjohtaja

Regina Ollila
osaamiskeskuksen päällikkö